

Life and Shabbat

רפואה שלמה חיים רפאל בן פרידא

TOPIC DISCUSSIONS:

How important is it to save a life on shabbat?

Do we do it indirect or direct, goy or non jew, man or woman?

Should one eat non-kosher or be mechalel Shabbat?

That was also taught in a *baraita*: One heats water for an ill person on Shabbat, whether to give him to drink or to wash him, since it might help him recover. And they did not say it is permitted to desecrate **only** the current Shabbat for him, but even a different, future Shabbat. And one must not say: Let us wait and perform this labor for him after Shabbat, perhaps he will get well in the meantime. Rather, one heats it for him immediately because any case of uncertainty concerning a life-threatening situation overrides Shabbat. And this is so **not** only with regard to uncertainty whether his life is in danger on the current Shabbat, but even in a case of uncertainty with regard to danger on a different Shabbat.

And these acts should not be performed by gentiles or Samaritans but should be done by the greatest of the Jewish people, i.e., their scholars, who know how to act properly. And one does not say: These actions may be performed based on the advice of women or Samaritans, since they are not considered experts able to declare a person ill enough to override Shabbat. However, the opinions of these people do combine with an additional opinion, meaning that if there is a dispute, their opinions may be considered when coming to a decision.

§ The Sages taught in a *baraita*: One engages in saving a life on Shabbat, and one who is vigilant to do so is praiseworthy. And one need not take permission from a court but hurries to act on his own. How so? If one sees a child who fell into the sea, he spreads a fisherman's net and raises him from the water. And one who is vigilant and acts quickly is praiseworthy, and one need not seek permission from a court, although in doing so he catches fish in the net as well. Similarly, if one sees a child fall into a pit and the child cannot get out, he digs part of the ground out around the edge of the pit to create a makeshift step and raises him out. And one who is vigilant and acts quickly is praiseworthy, and one need not seek permission from a court, although in doing so he fashions a step.

Similarly, if **one sees that a door is locked before a child** and the child is scared and crying, **he breaks the door and takes the child out. And one who is vigilant** and acts quickly **is praiseworthy, and one need not seek permission from a court, although he intends to break it into boards** to be used later. Similarly, **one may extinguish a fire by placing a barrier** of metal or clay vessels filled with water **in front of it on Shabbat** when life is endangered. **And one who is vigilant** and acts quickly **is praiseworthy, and one need not seek permission from a court, although he leaves the coals**, which can be used for cooking after Shabbat.

Talmud Yerushalmi 8: 41

מערבי	קרבן העדה	יוםא	פרק שמיני	יום הכפורים	פני משה	82	גרי
<p>כד"י כרי רבן (שנה פ' ב'ג) כ"ג ד' ב</p> <p>גליון השיש (ה) פ' ט"ג השני' ט"ז פ' י"ד</p>	<p>אליך ואליך : והנשאל מנוכה . שחיס לו לדרוס דברים אלו גדלים . שנישאל והם ח"ח : כני קריא . אנשי המלכות מפני שאפסדו של מלך היה : ולא הניחן . מפני כבוד השבת : הגיעו לגבאי . הגדיק על עלמו דין שמים : ולא יפרכו . שר הממונה על החיל : לא היה לריך לעשות כן . שהרי שנינו עכו"ם שכת לכבות אין אומרים לו ככה ולא הככה : גפתי . עכו"ם מחקים</p>	<p>בהוא דהוה ר' רבון תני : הוריו משובח והנשאל כנונה והשואל הרי זה שופך דמים *תני ד' (י) כל דבר שהוא של סבנה אין אוטר יעשו דברים בעכו"ם וכקמנים אלא אפילו בגדולים בישראל מעשה שנפלה דליקה בחצירו של יוסי בן סבאי בשיחון וירדו בני קצרה של ציפורין לכבותו ולא הניח להן אמר הניחו לגבאי שינבה את חובו מיד קשר עליו הענין וכיבדו וכסוצאי שבת שלה לכל אחד ואחד מהן סלע ולא יפרכו שלהן המשים דינר אמרו חכמים לא היה צריך לעשות כן חד נפתוי הוה בגדיה דר' יונה נופלת דליקהא במנירהיה דר' יונה אזל ההוא נפתויא בעי מטפתה ולא שבקיה ר' יונה א"ל בגרד</p>	<p>למטה לא יוכל למזור שד : מכא שכלו שבי"ס וכו' חסדקין פלוג כסביל ישראל של שם . וכו"ג דרוכה פכ"ס נינה לפי שאין הולכין כסוקה נס חמר הרוב : עד איכן . טודקין לאו לידע אם הוא חי : מ"ד עד חופתו וכו' . כגומר ולא פליגי דמ"ד עד חופתו חיידי כהול דכיה קיים כגומר כהוק וקסא הוא וירגם בכדיקת חופתו אם יש בו חיה האה ומ"ד עד טיכרו כהול דהוה רבין שחול רך כסמחמחשין כו ואינו נרגם כהשמוג ונדקין לחו עד טיכרו שלפני עמיד ירנימו חיח : הוריו . להליל כמקום שהצירו היו חשונה : תני כל דבר שהוא של סבנה וכו' . נרמקין להל לעיל כפרק כל כחבי הלכה ו' עד סוף הלכה י"ג :</p>	<p>עין משפט גרי מצוה</p> <p>ד ה' חיי' פ"ג מכנה הלכה כ' עושים ח"ח פ"י כנס פ"ג מא כ' חיי' שם הלכה יש עושים שם פ"ד מב ג' חיי' שם הלכה ג' חיי' שם שם פ"י שם סוף ג</p>			

The Talmud Yerushalmi states that the quicker one is to desecrate Shabbat in a life-threatening situation, the more praiseworthy he is, and if one goes to ask a Torah scholar if he may desecrate Shabbat in a life-threatening situation, it is tantamount to him spilling blood, for during the time he delays desecrating Shabbat, the patient is coming closer and closer to the brink of death.

Halacha:

הִלְכוֹת שַׁבַּת סִימָן שֶׁכַח

בְּאֵר הַגּוֹלָה

שֶׁכַח דֵּין חוֹלָה בְּשַׁבַּת, וְבוּ מ"ט סְעִיפִים:

א הרב המגיד בפרק ב מהלכות שבת וישאר פוסקים וכן פרש הבית יוסף דברי הטור ב שבת ק"ט ויוקא פ"ד והרמב"ם בפרק ב ג טור והרב המגיד שם בשם הירושלמי

א **אִמִּי שֵׁשׁ לוֹ (א) מְחוּשׁ בְּעֵלְמָא וְהוּא מִתְחַזֵּק וְהוֹלֵךְ בְּקָרְיָא, אָסוּר לַעֲשׂוֹת לוֹ (ב) שׁוּם רְפוּאָה (ג) וְאֶפְלוּ עַל-יְדֵי אִינוּי־הוֹדֵי, גְּזֵרָה מְשׁוּם שְׁחִיקַת סַמְמָנִים: ב יְמֵי שֵׁשׁ לוֹ חֲלֵי שֶׁל סַכְנָה, (ד) מְצֻנָּה לַחֲלֵל עֲלָיו אֶת הַשַּׁבָּת, (ה) וְהִזְרִיז הָרִי זֶה מִשַּׁבַּת, (ו) יְהִישׁוּאֵל, הָרִי זֶה (ב) שׁוֹפֵף דְּמַיִם:**

מִשְׁנֵה בְּרוּרָה

בְּסֵעִיף יב ובהג"ה שם קמה שנתכת שם במשנה ברורה. וצ"ע ביוה"ד דעה סוף סימן קנה דקענין שתהא הרפואה ידועה לאנשים או על-פי מקוה [מ"א]: (ו) והשואל נכו'. פרוש, אותו האיש שהוא מתחזק ונרא לחלל שבת בחולה כזה כי אם על-ידי מורה, הרי הוא שופף דמים, שבעוד שהוא הולך לשאל יחלש החולה יותר ויוכל להסתכן, והרי הכתוב אומר "לא תעמד וגו'". וכירושלמי איתא: הנשאל הרי זה מגנה, פרוש, משום שהתלמיד-תקם במקומו הנה לו לרדש בפרקא לכל, כדי שיעזו כל העם ולא יצטרכו לשאלו. ואם החולה בעצמו מתירא שיעברו עליו את השבת, מפנין אותו ומדברים על לבו שהוא חסידות של שטות [ורב"ז]: ג (ז) מהשנים נכו'. וכל-שכן (כ) אם חלה מקום מושב השנים והינו החניכים, בודאי הם

א (א) מחוש בעלמא והוא מתחזק וכו'. דאם פאיב לה טובא וחלה כל גופו על-ידי-הו או שגפול למשכב, אף שאין בו סכנה מטר לעשות בשבילו רפואה שאין בה מלאכה, וכההיא דסימן שכו סעיף א וזי האי גונא, ועל-ידי אינוי-הודי מטר לעשות אפלו מלאכה גמורה, וכדלקמן בסעיף יו וסעיף לו, צ"ע שם: (ב) שום רפואה. הינו אפלו דברים שאין בהם משום מלאכה גס-כן אסור, וכדלעיל בסימן שכו סעיף א ולקמן בסעיף לו וזי האי גונא: (ג) ואפלו על-ידי אינוי-הודי. הינו (ב) אפלו דברים שהוא רק משום שבות גס-כן אסור על-ידו, כיון שהוא רק מחוש בעלמא: ב (ד) מצוה נכו'. פרוש, לעשות לו רפואה, והשעם, משום דכתב "ומי בהם" ולא שימות בהם: (ה) והזרזי נכו'. צ"ע לקמן

For someone who has a dangerous illness, it is a commandment to break Shabbat for him. One who hurries to do this is praised. One who asks about this is a murderer.

הִלְכוֹת שַׁבַּת סִימָן שֶׁכַח

בְּאֵר הַגּוֹלָה

שְׁמֹחַלְלִין עֲלָיו שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. וְלִכְבוֹת הָרַג בְּשִׁבּוּל שֵׁשֶׁן, צִיָּן לַעֲלוֹת סִימָן רַעוּחַ: יב הַשְּׂמֹחַלְלִין שַׁבַּת עַל חוֹלָה שֵׁשׁ בּוֹ סַכְנָה, מִשְׁתַּחֲלִין (לג) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי אִינְסִי־הוֹדִים וְקַטְנִים וְנָשִׁים, (לד) אֵלָא עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל גְּדוּלִים יוֹבְנֵי דְעַת: הנה נ"ש אוקרים דאם אפשר לעשות בלא דחוי (לה) וכלא אחר על-ידי שנוי, עושה על-ידי שנוי, דאם אפשר לעשות (לו) על-ידי אינוי-הודי בלא אחר כלל, עושין על-ידי אינוי-הודי (א"י) ושי"ו וס"ס בשם ראב"ן, (ס) (לו) וכן נוהגים, אכל במקום דיש לחש שיתעצל האינוי-הודי, אין לעשות על-ידי אינוי-הודי (חסי

הרב"מ א ס"ס ב פ"ק ב

מִשְׁנֵה בְּרוּרָה

יב (לג) שֶׁלֹא לַעֲשׂוֹת

וכי. הטעם בהב הרא"ש, משום דומנין דליתניהו, ואחי גס-כן לאהודי בתניהו, ומתוך כך יבוא ליד סכנה, וטעם זה ש"ך וזי קטנים ואינסי-הודים, ואצל נשים איבא טעם אחר: שקא יאמר שלא נסן שבת לרחות אף כסקות גס ולקך מוסרין אותה להם, ויתעצלו בדבר ומתוך כך יבוא ליד סכנה, או שקא יקלו הנשים בדבר ויבואו לחלל שבת במקום אחר [רמב"ם]: (לד) אלא על-ידי נכו'. וכשיש שם במעמד זה חכמים, מצוה לבתחלה לעשות חלול זה על ידיהם [ר"מ בכ"י המשנה פ' מפנין ורי"ו ותשב"ץ ח"א סימן נח]. וצ"ע, וכל סעיף זה מירי שבכל עומדים באותו מקום, אכל אי ליבא שם אנשים ויש נשים שם, בודאי אין להם להסתין והם זריזות נשכרוה [תשב"ץ ורי"ו]: (לה) וכלא אחר על-ידי שנוי, וכל כפה דנכל לעשות בחר לא שבקי התרא תעשה באסור, ונראה והוא הדין אם על-ידי השנוי מתאחר הדבר מצט, רק דאין החלי כהויל, נפי מתאחרים מצט כדי לעשות על-ידי שנוי, דאינו אלא אסור ודבנן: (לו) על-ידי אינוי-הודי, והוא הדין על-ידי קטנים: (לו) וכן נוהגים, והש"ו בהב

The custom of the Sepharadim, following the ruling of the Shulhan Aruch, is to have specifically an adult, Jewish male violate Shabbat in situations of "Piku'ah Nefesh." If the job is assigned to a gentile, people might mistakenly conclude that a Jew may not violate Shabbat to save a life. Similarly, if the job is assigned a woman, people might think that men should not violate Shabbat in situations of "Piku'ah Nefesh." The same concern arises if a child is given the task, which might give the impression that adults may not transgress Shabbat for "Piku'ah Nefesh." Therefore, according to Sephardic practice,

specifically an adult Jewish male should be called upon to violate Shabbat for the sake of helping a critically ill patient. (It should also be noted that a Jew would presumably exert himself more fully to help a fellow Jew than a gentile would, and for this reason, too, it is preferable for a Jew to tend to the patient's needs.) Interestingly enough, the Rambam (Rabbi Moshe Maimonides, Spain-Egypt, 1135-1204) goes even further, claiming that the most righteous man available should be the one chosen for the purpose. In order to impress upon people the importance of saving a Jewish life, according to the Rambam, the greatest Rabbi available should be called upon to violate Shabbat to tend to a critically ill patient. Hacham Ben Sion Abba Shaul, in one of his published responsa, qualified the Shulhan Aruch's ruling requiring an adult Jewish male to violate Shabbat in cases of "Piku'ah Nefesh." He writes that this applies only to the actual administering of medical treatment, such as turning on machines, preparing the intravenous feeding system, and the like. When it comes to needs that are not directly related to administering treatment, however, then it is preferable to either ask a gentile to perform the action in question, or for a Jew to perform the action with a "Shinui" (in an unusual manner). For example, if a heater or light needs to be turned on in the patient's room, then a gentile should be asked to turn the switch, or a Jew should do so in some unusual manner, such as with his elbow. By the same token, if a prescription must be written, this should be done by a gentile, or by a Jew in an unusual manner. Summary: If a critically ill patient requires emergency medical care on Shabbat which entails violating the Shabbat prohibitions, an adult, Jewish male should be called upon to perform the acts in question, to emphasize the point that the concern for human life overrides the Shabbat prohibitions. This applies, however, only to the actual administering of medical care. When it comes to secondary needs such as turning on a heater or writing a prescription, it is preferable to either ask a gentile or for a Jew to perform the act in an unusual manner.

Question: should we serve the patient Non-kosher or be Mechalleh shabbat?

רבינו יום הכפורים פרק שמיני יומא אישר

יד ברתג' מי שחמו טלמוס מאכילין אותו ואפילו דברים טמאים עד שאורו טיטו: גמ' ח"ר מנין יודעים שיאורו ביטוי משיחין בין טוב לרע. אמר אבי ונטעמו. ח"ר מי שחמו טלמוס מאכילין אותו הקל הקל. טבל ונילה מאכילין אותו נכילה. וישיעית מאכילין אותו שביעית. שאלו את הראב"ד ויל חולה שיש בו סכנה אם לא יאכל בשר. וי' אם יש לפניו נבילה ואין שחוט אם לא שנסחט בשבת. כי יש אומרים מוטב שיצטר האם על לאו דנבילה משיעורו אחרים על איסור סקילה. והשיב דברי יש אומרים מכיונים הם אכל י' לומר כי איסור שבת כבר ניתן לדמות להעברה ויבטולו וימתין לו התין. י' נמי שחי אפטר וי' שאל יהא קטן אחד בסוף העולם, אבל אם היה החולה נרד לאכילה לאחור וי' והנבילה מונעת לו מיד והשחוט מתחבר לו ודאי מאכילין אותו

הנהגות רבינו י' ואין לו שחיטה: ח' ויבטולו ומתום לו חמין אי טבו אי אפשי טלא ויה קטן אחר בסוף העולם שיחיו עם לוחות אבל אם היה חמולו וכו' והשחיטה מתאחרת לו ביום דלא וכו' והביא ראיה לדבריו פאכול נפש ביום טוב: ג' ויבדיל לית פס בשבת רבפסח של חול וכו': ד' ולא ספק שיבטו זו בלבוש חלא: ה' על פי נשים: ו' ויבדיל פוס אין מותרים אין מותרין: ח' רבנו נתנאל

רבינו נסים יום הכפורים פרק שמיני יומא ד

וגרסי' גמ' ח"ר מי שחמו בולמוס מאכילין אותו הקל הקל תחלה כלומר שאם יש שני איסורין לפני הא' איסור לאו כגון נבילה והאחד איסור כרת מאכילין אותו איסור לאו וכן הדין בכל חולה ומשאל הראב"ד ז"ל בלשון הזה אם היה חולה שיש בו סכנה ונרדך לשחוט לו תרעולת למה לא נאמר לנכרי שינחור לו (אחר) ונאכילט הנבילה שאין בה אלא איסור לאו ולא נשחוט ונדהה שבת שיש בה איסור סקילה והשיב שזה החולה איזה איסור עומד ומעכבו ודאי איסור שבת לא איסור נבילה תדע שאילו לא היה שבת לא הייט מבקשים לו נבילה (כי) אלא שחוטתו וכיון שכן האיסור העומד עליו ומעכבו הוא ששבת הישר גמור לא איסור אחר ולפיכך אין מחירין לו איסור נבילה עכ"ל ותמהני שא"כ מלא תרעולת נחורה נאכילנה אותו ולא נשחוט לו ששם שאתה חומר שאיסור שבת מעכבו מלשחוט קר איסור נבילה מעכבו מלאכול נבילה זו שאם לא היה איסור נבילה מעכבו היה אכלת אותה ולמה עומד לפניו איסור שבת יותר מאיסור נבילה ועוד שאפי' היה כן למה לא נאכיל אותו האיסור שהוא קל ביותר אבל כ"ל דלגבי חולה אין איסור נבילה קל מאיסור שבת דנהי דנבילה איסור לאו ושבת איסור סקילה איכא חומרא אחריתא בנבילה לפי שהאכלה עובר בלאו על כל זית וזית שבת כדאמר' לגבי נזיר שהיה שותה יין [מז' מב] אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת אבל לענין שבת לא עבר אלא בשעת שחיטה וחד לאו הוא דאיכא דמעשה שבת מותרין דק"ל [ב"ק עא]. היא קודש ואין מעשה קודש ומש"ה לאוין הרבה דנבילה לא מיקרי איסור קל לגבי חד לאו דשבת ואע"ג דאי איסור סקילה:

הלכות שבת סימן שבת

קסה באר הגולה

ר"ן: יג יכל הנריז לחלל שבת בדבר שיש בו סכנה הרי זה משבח, אפילו אם (ו) מתקן עמו דבר אחר, כגון שפרש מצודה להעלות תינוק שנפל לנהר וצד עמו דגים, (לה) וכן כל פיוצא כזה: יד יהיה חולה שיש בו סכנה צריך בשר, (י) (לט) שוחטים לו, ואין אומרים נאכילנו נבלה. אכל אם היה החולה צריך לאכילה לאלתר והנבלה מוכנת מיד והשחיטה מתאחרת לו, מאכילין אותו הנבלה:

משנה ברורה

דלא מנהג נתיקין הוא, דאף שכול לעשות על-ידי אינו יהודי, מכל מקום הישראל יגרו בדבר יותר, ולכן אם יש אפילו ספק הצלה ויש סכנה ברורה, כל הנריז הרי זה משבח: יג (לה) וכן כל פיוצא כזה. כגון (טז) נפל תינוק לבור, עקר חוליא ומעלהו אף-על-פי שהוא מתקן כה מדרגה בשעת צקירתו. ננצל הדלת בסני התינוק, שובר הדלת ומוציאו אף-על-פי שהוא מפצל אותם כמין עצים שראויים למלאכה, שנעשים

באר הלקה

* ויש להם שכר טוב. עין משנה ברורה שכתמי דמרי דכל אחד חשב שהוא יקדים לחברו, ומרי בחלי כהול, דאם לא-כן מסתברא שאסור להרבות בגבר, ומי צריך זה מהא דמסקינן אי מרי בתרי עקצין או חלקא כחזא עקץ, אלמא דתיבא דאינו כהול חשבינן ככל דבר להקל החלול. ונאיתי כאלה רבה סעיה א שהביא בשם השוכח הרפ"א, דאפילו שנים יכולים לעשות מלאכה אחת כמו בחלי: ונראה דמרי שצלי-ידי שנים אפשר שתהא נגמרת המלאכה מהר, אכל

כמין נסרים או קסמין להדלקה, אפילו הכי מטר השבירה שמא יבצת התינוק ונמות, ולא אמרין שאפשר לקרקש להתינוק כגאודים מבחור עד שביאוי המפתח, ואפילו אם היה צריך להחוליא ולהנקרים והקסמין גס-כן שרי, (יז) בין שאינו מכון לזה: יד (לט) שוחטים לו. הרבה טעמים נאמרו על זה: (יח) יש אומרים משום דשבת התרה אצל פקוח נפש, ולכך שוחטין לו כדרך ששוחטין ביום-טוב, ואפילו אסור דרבנן אין מאכילין אותו במקום שאפשר לו לשחט, מטעם זה. (יט) אכל הרבה ראשונים כתבו דשבת רק דחוייה היא, (כ) אלא הטעם הוא דשפא יהיה קץ באכילת נבלה ולא יאכל ויסתפן. ובבית-יוסף הביא עוד טעם בשם הר"ן, דבנבלה עובר על כל פניית מנהג וחקמי מאסור לאו דשבת, ועוד טעם עין שם. ולפי זה בנדאי מוטב לעבר ולהושיט לו אסור דרבנן משנחלל שבת באסור סקילה. והנה אם החולה אומר שאין קץ באכילת נבלה ויש נבלה מזקן לפניו, אם מטר לשחט עבדו, עין באחרונים, וצ"ל כל-פנים לענין קטן. בנדאי נראה דטוב יותר להאכילו בשר נבלה ולא ישחט אדם עבדו בשבת. כתב בהנהגות מרדכי: אם צריך להרחיב יין עבדו חולה, ימלא ישראל ויחם האיני-יהודי, ומוטב שיחנף היין משיתחלל שבת, ונטעם עין בדרך-משה שקטב, בין שאסור סתם יינם אינו אלא מדרבנן, וגם אסורו קל ואין החולה קץ בו, לא נמי לנבלה, ולכך מוטב שיחם האיני-יהודי אם הוא מזקן לפניו, שלא ישקא על-ידי זה, וכצ"ל בסעיה יב בהצ"ה: (כא) ותו, דקטא לן ביינה-רצה סימן קכה סעיה י, דאינו-יהודי המוליד כלי פתוח וישראל משמרו שלא יתגספ שרי, אם-כן אפשר לחממו על-ידי אינו-יהודי בלי נסוף. (כב) ומקל מקום המקל בחולה שיש בו סכנה להחם בעצמו אין למחות קידו, דיש לו על מי לסמוך, עין בט"ז בסעיה-קטן ה: טו (מ) ורצו עשרה. שכל אחד חשב שהוא יקדים. ועין בבאר הלקה: (מא) והביאו לו. מרשות הרבים, או תלשו בשבת:

חולה שיש בו סכנה

חולה שיש בו סכנה, מצוה מן התורה לחלל עליו את השבת, וכגון, להסיעו ברכב לבית החולים, וכן בכל שאר המלאכות האסורות מן התורה בשבת, שמצוה לעשותן בכדי להציל את נפשו. וכל שכן שמותר לטלפן בשבת לרופא בכדי להציל את חיי החולה, או להזמין אמבולנס וכיוצא בזה.

והשבת נדחית לגמרי בפני פקוח נפש, כלומר, לצורך הצלת נפשות. שהרי השבת היא בכלל כל מצות התורה, שנאמר בהם: ושמרתם את כל חוקותי אשר יעשה אותם האדם "וחי בהם", ולא שימות בהם. חוץ משלשת העבירות החמורות שמחוייב אדם למסור את נפשו בעבורן, ואלו הן, גלוי עריות, ועבודה זרה, ושפיכות דמים.

כללו של דבר, שבת לגבי חולה שיש בו סכנה הרי היא כיום חול לכל הדברים שהוא זקוק להם. ואסור להתמהמה ולהתרשל בחילול שבת לחולה שיש בו סכנה, שאין משפטי התורה, אלא רחמים וחסד ושלום בעולם, והקראים הכופרים בתורה שבעל פה, ואומרים שזהו חילול שבת ואסור, עליהם נאמר, "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם". והזריז לחלל שבת במקום פיקוח נפש הרי זה משובח.

ובתלמוד ירושלמי אמרו, שכל הממהר לחלל שבת במקום פיקוח נפש הרי זה משובח, והשואל הרי זה שופך דמים. כלומר, מי שהולך לשאול תלמיד חכם האם מותר לו לחלל שבת לצורך פיקוח נפש, הרי הוא שופך דמים, שמתוך כך שהוא משתהה בחילול השבת, החולה מסתכן ביותר להוציא את נפשו.

וכתב הרמב"ן בספרו מלחמות ה', "ואין שום מידת חסידות לחולה שיש בו סכנה להחמיר על עצמו שלא יחללו שבת עליו, ואדרבה, המונע עצמו במקום סכנה, הרי זה מתחייב בנפשו, שנאמר (לגבי מי שאיבד את עצמו לדעת), "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש", מיד נפשותיכם, אדרוש את דמכם".

פיקוח נפש שאמרה תורה, הכוונה בזה לכל פעולה העשויה להציל חיי אדם מישראל. ומקור הביטוי "פיקוח נפש", מהמשנה במסכת יומא (פד.), שמי שנפלה עליו מפולת אבנים בשבת, מפקחין, כלומר מפנים ממנו את גל האבנים בשבת. ומכאן "פיקוח",

כלומר פינוי האבנים מעל הנפש שנמצאת שם בשבת. ולגבי שאר הענינים הוא לשון מושאל לכל פעולה הנעשית לשם הצלת נפשות.

One Whose Life is in Danger on Shabbat

If one experiences a life-threatening situation or illness, there is a Torah obligation to desecrate the Shabbat on his behalf, for instance, by rushing him to the hospital by car; indeed, there is a Mitzvah to perform any other forbidden work on Shabbat that is necessary to save the individual's life.

Shabbat is completely pushed aside when it comes to saving a life, as Shabbat is included in all other Mitzvot regarding which the Torah exclaims, "And you shall keep all my laws which man shall perform 'and live through them,'" and not that he should die as a result of them. This rule excludes the three cardinal sins for which one must indeed forfeit one's life so as not to transgress them, which are: adultery, idolatry, and murder.

The general rule is: Concerning a person suffering from a life-threatening ailment or situation, Shabbat is like a regular weekday regarding all the things he is in need of. It is prohibited to delay desecrating the Shabbat for a person whose life is in danger, for the laws of the Torah are completely merciful, kind, and peaceful. The Karaites denied belief of the Oral Torah and would say that it is prohibited to desecrate Shabbat for one whose life is in danger; about them does the verse state, "And I have also given them laws which are not good and tenets by which they shall

not live.” The quicker a person is to desecrate Shabbat in a life-threatening situation, the more praiseworthy he is.

The Talmud Yerushalmi states that the quicker one is to desecrate Shabbat in a life-threatening situation, the more praiseworthy he is, and if one goes to ask a Torah scholar if he may desecrate Shabbat in a life-threatening situation, it is tantamount to him spilling blood, for during the time he delays desecrating Shabbat, the patient is coming closer and closer to the brink of death.

The Ramban writes in his Sefer Milchemet Hashem: “There is no measure of piety regarding a person whose life is in danger and acts stringently by having others not desecrate Shabbat on his behalf; on the contrary, whoever does so in a life-threatening situation is held accountable for his own life, as the verse states (regarding one who commits suicide), ‘However, I shall seek out your blood from your souls,’ which means ‘From your own souls shall I seek your blood.’”

In Hebrew, a life-threatening situation is referred to as, “*Pikuach Nefesh*,” which is a term borrowed from the Gemara (Yoma 84a) regarding a situation where a structure falls on a person on Shabbat, we must clear away the rubble (“*Mefakchin*”) in order to extricate him. Nevertheless, this is obviously not the only action which is permissible; rather, any action necessary to save the life of one who is in danger of death is permissible on Shabbat.